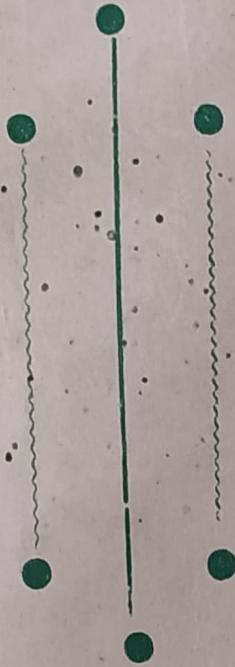

গুজাব অর্থা

শ্রীমদন মোহন গোস্বামী

ph no 9706294912

পূজাৰ অৰ্ঘ্য

Dr. Malinee Goswami
Professor & Research Guide
Dept. of Assamese
Gauhati University

শ্ৰীমদন মোহন গোস্বামী

Central Library
Assam Women's University
Accession No. 635
Date 10/02/22

পূজাৰ অৰ্থ্য

পঞ্চাচটা স্বৰচিত অসমীয়া কবিতা

লিখক :-

শ্ৰীমদন মোহন গোস্বামী এম. এচ, টি

Dr. Malinee Goswami
Professor & Research Guide
Dept. of Assamese
Gauhati University

প্ৰথম প্ৰকাশ :-

জামুৱাৰী, ১৯৮৭ চন

প্ৰকাশিকা :-

শ্ৰীমতী কমলা গোস্বামী

চাপৰি পথ, ডিব্ৰুগড়

ছপাশাল :-

ভট্টাচাৰ্য্য প্ৰেছ, ডিব্ৰুগড়

মূল্য—১০.০০ টকা

(সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত)

উছৰ্গা

আমাৰ জ্যেষ্ঠ ভাতৃ বিজনা অসমৰ জাতীয়
স্মৰ্থৰ বাবে প্ৰাণ বিসৰ্জন দিলে
সেইজনা অহীদ কল্পনাথ ভট্টাচাৰ্য্যৰ
স্মৃতিত এই ক্ষুদ্ৰ কবিতা
পুথিখনি উছৰ্গা কৰিলো।

Dr. Malinee Goswami
Professor & Research Guide
Dept. of Assamese
Gauhati University

সূচী-পত্ৰ

—:০:—

বনগীৰ্ঘম	...	১	মই কথা	...	২৭
নীলাবৰফ	...	২	সেই পগলাটো	...	২৮
শবৎকাল	....	৩	মেঘ চপবা	...	৩০
বাৰিষা আহিলত	...	৪	নবক আৰু স্বৰগ একেডাল গছৰ	...	৩১
স্তিখানী	...	৫	গুৰি আৰু আগঠুৰি	...	৩২
বেলখনৰ চৰিত্ৰ	...	৬	দিব্যস্তান	...	৩৩
সপোনটো	...	৭	প্ৰকৃতি বলীয়া মন	...	৩৪
জীৱন কবিতা	...	৮	জঞ্জাল	...	৩৫
চন্দ্ৰালোক	...	৯	পথিক	...	৩৬
শীত	...	১০	গাওঁৰ আহ্বান	...	৩৭
কলামেঘ	...	১১	প্ৰকৃতিৰ চিত্ৰ	...	৩৮
ডিভেলুৱেচনৰ পাচত	...	১২	পৰিচিত বতাহ এছাটি	...	৩৯
স্বৰ্ণীয়া পৃথিৱী	...	১৩	পথিলা আৰু কুলমাই	...	৪০
এছাট বতাহ	...	১৪	অজান দেশলৈ অভিযান	...	৪১
উষা	...	১৫	কল্পনা আৰু বাস্তৱ	...	৪২
হাৰিম বোলা ঠাইখন	...	১৬	নতুনক সান্টি ললে	...	৪৩
গদাধৰ	...	১৭	বিহঙ্গ সঙ্গ	...	৪৪
বতাহে বৈ গানে কৰ্তব্যৰ বতৰা	...	১৮	প্ৰশ্ন	...	৪৫
পকাশানৰ পথাৰৰ মাজেদি	...	১৯	ৰূপৰ সপোন পুৰি	...	৪৬
বসন্ত আহে	....	২০	কুণ্ডিল নগৰ	...	৪৭
শবতৰ আবেদন	...	২১	ৰত্নমি	...	৪৮
শেষ ৰাতি	...	২২	জীৱন	...	৪৯
সূৰ্য্য বন্দনা	...	২৩	বাস্তৱ তাত্ত্বনা	...	৫০
বসন্তৰ ধুমুহা	...	২৪	নতুন সমাজ	...	৫১
শবতৰ শেৱালি	....	২৫	মোৰ ক্ষুদ্ৰতা	...	৫২
এদিনাখন গধূলি সোনোৱালী	...	২৬	প্ৰেম মাপুৰী	...	৫৩
ক্ষণ এটিত	...	২৭		...	৫৪

মন্তব্য

ডঃ মাহেন্দ্ৰ বৰা

“পূজাৰ অৰ্থৰ কবিতা কেইটা পঢ়িলো। পঢ়ি ভাল পালে। কবিতা লেখা সচা সচিকৈয়ে টান কাম। কাৰণ, মই বিশ্বাস কৰোঁ, কবিতা বোলা বস্তুটো সৃষ্টিৰ মূলৰ পৰা উৎসৰিত। সি আপোনা আপুনি ওলাই আহে—ছন্দে উপমাই সমৃদ্ধ হৈ। এই পুথিখনৰ কবিতা বোৰো হয়তো তেনেকৈয়েই ওলাই আহিছে।

কবি মদন গোস্বামী বিজ্ঞানৰ ছাত্ৰ। সাম্প্ৰতিক কালৰ আটাই-কেয়োজন খ্যাতনামা গল্প, লিখকেই বিজ্ঞানৰ ছাত্ৰ। বিজ্ঞানে সাহিত্য সৃষ্টিৰ বাবে লেখকক এটা বেলেগ বাটৰ সন্ধান দিয়ে। সেই বাটটো পৰ্য্যবেক্ষণৰ আৰু বিশ্লেষণৰ। কবিতাৰ বাবে তাৰ লগতে লগে এক সংশ্লেষণ। আৰু সেই সংশ্লেষণৰ উমান দিয়ে শব্দৰ সাধনাই। গোস্বামী সেইটো বাটৰ পথিক নহয়—চিৰাচৰিত বাটৰে পথিক। সেইকাৰণে, গোস্বামীৰ কবিতাত আধুনিক কাব্যৰ জটিলতা নাই। মাথোন বিষয়-বস্তু ঠায়ে ঠায়ে পৰাম্পৰগত কবিৰ লেখীয়া নহয়; ডিভেলুৱেশ্যন আৰু বেলৰ ষ্টেচনত বৈ থকা গাড়ীখনো এইজন কবিৰ কাব্যমানসৰ বাবে অস্পৃশ্য নহয়। কিন্তু, এই সৰু কবিতা সংকলনখনৰ সৰ্বভাগ কবিতাতে শৰতে আমনি কৰি গৈছেহি। বসন্ততকৈ শৰত পিছনৰ অধিক প্ৰিয়। আমাৰ কাব্য-সাহিত্যত শৰতৰ কবিতা নাই বুলিয়েই কব পাৰি। মাথোন তিনিটামানহে আছে। তাহানি শৰতদেৱে লেখাটো, পাৰ্বতিপ্ৰসাদ বৰুৱাই লেখাটো আৰু ধৰ্ম্ম কবি বিনন্দ বৰুৱাই লেখাটো। তথাপি অকপটে কওঁ, গোস্বামীৰ কবিতা কেইটাত ভিতৰলৈ সোমাই যোৱাৰ প্ৰচেষ্টা অলপ কম। শব্দৰ শিষ্ণ-সাধনাতো গোস্বামীয়ে উজুটি নোখোবাকৈ থকা নাই। যিটো বস্তুৰে মোৰ মন আকৰ্ষণ কৰিছে সেয়া হৈছে শব্দৰ আৱেশ্যণ। শব্দৰ পৰা যদি শব্দাশৰা সন্ধান দিছে।

এয়া কবিৰ কঠৰ প্ৰথম কাকলি। তাৰ সৌন্দৰ্য্য আত্মহাৰা শিশুৰ সৰ্বিস্বয় কলৰবৰ দৰে। আশাকৰি ৰলো, কবিৰ পৰা ভৱিষ্যতে আৰু বেচি মধুময় কবিতা অসমীয়া সাহিত্যই পাব। সন্দেহ নাই, এই খন কবিতা পুথি আন্তৰিক উপলক্ষিৰ গুণৰণেৰে মধুময়।

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ

বৃহৎ অসমীয়া জাতিৰ ভাষা অসমীয়া ভাষালৈ পুৰণিকালৰে পৰা বৰ্তমানলৈ বহুতো হুসস্থানে বিভিন্ন দিশত প্ৰচুৰ বৰঙনি দি আহিছে। ভাষা জননীৰ এই ব্যাপক পূজাত এটা ক্ষুদ্ৰাতিক্ষুদ্ৰ অৰ্ঘ্য হিচাবে মোৰ বিভিন্ন সময়ত বচনা কৰা কেইটামান কবিতা একেলগ কৰি “পূজাৰ অৰ্ঘ্য” নাম দি জাতিৰ সম্মুখত স্মিয় কৰিবলৈ যত্ন কৰিছো। মোৰ এই প্ৰযত্নত ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যত অবিহনা দি অহা বিশিষ্ট কবি ডঃ মহেন্দ্ৰ বৰাদৰে এটা অতি উৎকৃষ্ট বিশ্লেষণেৰে যি পাতনি লিখি দি সগয় কৰিলে তাৰ বাবে মই তেখেতৰ ওচৰত কৃতজ্ঞ।

কবিৰ মনৰ দাপোনত যেতিয়া একো একোটা মধুৰ ভাব বিজুলীৰ দৰে খেলি যায়, সিয়ে হৈ পৰিব পাৰে একো একোটা কবিতা সৃষ্টিৰ উৎস। সেই মুহূৰ্ত্তত কবিৰ শব্দ সম্ভাৰণ পৰশত লিখনিৰ আগত যি মধুৰ সমন্বয়-সম্বলিত স্ৰোত নিগঢ়িত হয়। সিয়ে কেতিয়াবা কেতিয়াবা হৈ পৰে একো একোটা কবিতা, ভাষা জননীৰ চৰণত একো একো পাহি পুষ্প। গতিকে কবিতা সৃষ্টি খুব এটা সহজ কাম নহয়। যদি ভাৱৰ স্ৰোত বন্ধ হৈ যায় কবিতা আধৰুৱা হয়। যদি স্ৰোতৰ গতি প্ৰাপ্ত হয় তেতিয়া কবিতাই পূৰ্ণ অবস্থা পাব পাৰে। তেনেকুৱা পূৰ্ণ অবস্থা পোৱা কেইটামান ক্ষুদ্ৰ ক্ষুদ্ৰ কবিতা “পূজাৰ অৰ্ঘ্যত” ঠাই দি এই কবিতা পুথিখনি বাইজৰ আগলৈ উলিয়াই অনাত সহায় কৰিলে ডিব্ৰুগড় নগৰৰ বিশিষ্ট ছপাশাল ভট্টাচাৰ্য্য প্ৰেছৰ শ্ৰীমান শাস্ত্ৰু ভট্টাচাৰ্য্য আৰু প্ৰেছৰ কৰ্মী সকলে তেখেত সকললৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰিলো।

মোৰ সৰুকালৰে পৰা সাহস দি অহা মোৰ অতি আপোন ডাঙৰ ভাতৃ তথা শিক্ষা কালত বিজ্ঞনৰ আশ্ৰয়ত থাকি সুকলমে শিক্ষা সাং কবিৰ পাৰিছিলো তথা অনেক কবিতা যাৰ আশ্ৰয়তে থকা কালতে, বচনা কৰা হৈছিল, বিজ্ঞন ককাইদেউ অসমীয়াৰ অস্তিত্ব বন্ধা আন্দোলনত জীৱন দি স্বহীদ হৈছিল—সেইজন গুৱাহাটীৰ সন্মিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন মুখ্য সহায়ক সৰ্গীয় বৰুৱা ভট্টাচাৰ্য্যক কৃতজ্ঞতাৰে স্মৰিছো। সৰ্বশেষত মোক এই কাৰ্য্যত উৎসাহিত কৰা আটাইবোৰ ব্যক্তিকে শলাগ যাচি আজিৰ কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ শিতানটো সামৰিলো।

ডিব্ৰুগড়

চৈধ্যৈ ১৯৮৬ চন ॥

শ্ৰীমদন মোহন গোস্বামী

বমণীয়ম্

আতকি ভৱ দুপৰীয়াও তাত ফুৰিব ভাল।
বহল মুকলি পথাৰত সুন্দৰ বতাহ বলিছে।
আপোৱাৰ ঢুলি কোচা উৰুৱাই বিব খোজ
ঢুলি কোচা ঠিক কৰি লওঁক (বহলে কোৱাবাই বেয়া পাব)
বুলবুলি চৰাইৰ কলমলকনি শুনিলেহে ?
বতাহত ঘৰ চিৰিকাৰ মাতো ভাহি আহিছে।
পকাদাবোৰ ঠোটাৰে এটা এটাকৈ একুৱাই ধাই
বুলবুলি জাক বতাহত চেও দি আন কোৱাবা
পথাৰলৈ গুচি গল।
কাউৰীৰ বিকট চিঞৰ তাত বাই
আছ মাতোৰ ম পাতাবোৰ অপূৰ্ণ সৌন্দৰ্য্য।

৩৮৬৩

Dr. Malinee Goswami
Professor & Research Guide
Dept. of Assamese
Gauhati University

(১)

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ

বৃহৎ অসমীয়া জাতিৰ ভাষা অসমীয়া ভাষালৈ পুৰণিকালৰে পৰা বৰ্তমানলৈ বহুতো সুসন্মানে বিভিন্ন দিশত প্ৰচুৰ বৰঙনি দি আহিছে। ভাষা জননীৰ এই বাপক পূজাত এটা ক্ষুদ্ৰাক্ষুদ্ৰ অৰ্থাৎ হিচাবে মোৰ বিভিন্ন সময়ত বচনা কৰা কেইটামান কবিতা একেলগ কৰি “পূজাৰ অৰ্থাৎ” নাম দি জাতিৰ সমুখত স্মিয় কবিলে বহু কৰিছো। মোৰ এই প্ৰথমত ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ মূৰব্বী অধ্যাপক আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যত অবিহনা দি অহা বিশিষ্ট কবি ডঃ মহেন্দ্ৰ বৰাদৰে এটা অতি উৎকৃষ্ট বিশ্লেষণেৰে যি পাতনি লিখি দি সহায় কৰিলে তাৰ বাবে মই তেখেতৰ ওচৰত কৃতজ্ঞ।

কবিৰ মনৰ দাপোনত যেতিয়া একো একোটা মধুৰ ভাব বিজুলীৰ দৰে খেলি যায়, সিয়ে হৈ পৰিব পাৰে একো একোটা কবিতা সৃষ্টিৰ উৎস। সেই মুহূৰ্ত্ত কবিৰ শব্দ সম্ভাৰণ পৰশত লিখনিৰ আগত যি মধুৰ সমন্বয়-সম্বলিত স্ৰোত নিগঢ়িত হয়। সিয়ে কেতিয়াবা কেতিয়াবা হৈ পৰে একো একোটা কবিতা, ভাষা জননীৰ চৰণত একো একো পাহি পুষ্প। গতিকে কবিতা সৃষ্টি খুব এটা সহজ কাম নহয়। যদি ভাৱৰ স্ৰোত বন্ধ হৈ যায় কবিতা আধৰুৱা হয়। যদি স্ৰোতৰ গতি প্ৰাপ্ত হয় তেতিয়া কবিতাই পূৰ্ণ অবস্থা পাব পাৰে। তেনেকুৱা পূৰ্ণ অবস্থা পোৱা কেইটামান ক্ষুদ্ৰ ক্ষুদ্ৰ কবিতা “পূজাৰ অৰ্থাৎ” ঠাই দি এই কবিতা পুথিখনি বাইজৰ আগলৈ উলিয়াই অনাত সহায় কৰিলে ডিব্ৰুগড় নগৰৰ বিশিষ্ট ছপাশাল ভট্টাচাৰ্য্য প্ৰেছৰ শ্ৰীমান শান্তনু ভট্টাচাৰ্য্য আৰু প্ৰেছৰ কৰ্মী সকলে তেখেত সকললৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰিলো।

মোৰ সৰুকালৰে পৰা সাহস দি অহা মোৰ অতি আপোন ডাঙৰ ভাতৃ তথা শিক্ষা কালত বিজ্ঞানৰ আশ্ৰয়ত থাকি সুকলমে শিক্ষা সাং কবিৰ পাৰিছিলো তথা অনেক কবিতা যাব আশ্ৰয়তে থকা কালতে, বচনা কৰা হৈছিল, বিজ্ঞান ককাইদেউ অসমীয়াৰ অস্তিত্ব বক্ষা আন্দোলনত জীৱন দি মহীদ হৈছিল—সেইজন গুৱাহাটীৰ সন্দিকৈ ছোৱালী মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন মুখ্য সহায়ক সৰ্গীয় বঙ্গনাথ ভট্টাচাৰ্য্যক কৃতজ্ঞতাৰে স্মৰিছো। সৰ্বশেষত মোক এই কাৰ্য্যত উৎসাহিত কৰা আটাইবোৰ ব্যক্তিকে শলাগ যাচি আজিৰ কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ শিতানটো সামৰিলো।

ডিব্ৰুগড়

জ্যৈষ্ঠ ১৯৮৬ চন।

শ্ৰীমদত্ন মোহন গোহাঞি

বৰ্মণীয়ম্

আবকি ভৱ দুপৰীয়াও তাত ফুৰিব ভাল।
বহল মুকলি পধাৰত সুন্দৰ বতাহ বলিছে।
আপোৱাৰ ঢুলি কোচা উৰুৱাই বিব ধোজে
ঢুলি কোচা ঠিক কৰি লওঁক (বহলে কোৱাবাই বেয়া পাব)
বুলবুলি চৰাইৰ কলমলকবি শূন্যহেবে ?
বতাহত ঘৰ চিৰিকাৰ মাতো ভাহি আহিছে।
পকাধাতবোৰ টোটাৰে এটা এটাকৈ একুৱাই ধাই
বুলবুলি জাকে বতাহত চেও দি আন কোৱাবো
পধাৰলৈ গুচি গলে।
কাউৰীৰ বিকট চিঞৰ তাত বাই
আছে মাতোৰম ধাতবোৰৰ অপূৰ্ণ সৌন্দৰ্য্য।

৩৮৬৩

Dr. Malinee Goswami
Professor & Research Guide
Dept. of Assamese
Gauhati University

(২)

নীলাবৰফ

মই যদি কণাবাদুলীটো হালোহোতন
উৰি উৰি গালোহোতন নীল আকাশৰ
ৰঙাপৰা মেঘডোখৰ চুবলৈ ;
অন্তগামী বৰিৰ আবিৰ আবিবলৈ ।
আৰু পাহাৰৰ সিপাৰৰ পকাধানডাৰ
ওপাৰেৰে উৰিলোহোতন এবাৰলৈ ।
হালোহোতন যদি মই কণাবাদুলী
বহল এই নীলা আকাশ ভেদি
থাকিলোহোতন মই গৈ
আৰু মোৰ চকুত পৰিলোহোতন
প্ৰথমে অসম, পিচত ভাৰত
তাৰ পিচত এটি টুপুৰা বল
যাৰ পিঠিত অঙ্কিত আছে চিত্ৰ বিচিত্ৰ ৰঙৰ বোল ।
যেতিয়া হালোহোতন
অসীম শূণ্যৰ মাজত মই বগবা এটা ধূলি
তেতিয়া
হেপাহ পলুৱাই নীল আকাশখন লালোহোতন চাই
আৰু তাৰে এচপৰা নীলা ৰং
কৰি লালোহোতন নীলাবৰফ
বিলাঙ যাত উভতি গৈ পৃথিৱীত মই নীলাবৰফ ।

শৰৎকাল

বুজিছো এইটো শৰৎকালৰ আগমতি
সুখ শান্তি ভৰা প্ৰশস্ত সময়
মধুৰ সনিতাৰ সুমধুৰ চাৰবি
পৰি বিয়পিছো দিগবলয় ।
শৰৎ কালৰ ৰাতিপূৱা
কি যে সুন্দৰ মন মোহি বিয়া ।
দিবৰ মিঠা ৰদালি, ৰাতি শিতল চন্দ্ৰমাৰ মধুৰিমা
বাতী শীতোষ্ণ বায়ুমণ্ডল, শৰৎকালৰ আগমত ।
কুলিব বতুন ফুল গছৰ ডালত
ওলাব বতুন চিৰ্কতি ৰংবিৰঙৰ
সিহতৰ কলৰবে যাব বায়ুমণ্ডল বিয়পি
ছন্দময়, সুখময় হব এই ভূমি ।
পথাৰত সোৱালী ধান পকিছে ভৰি
ধাকে ধাক ধোকোৱাৰ সুন্দৰক আনিছে আদৰি
আৰু নীলা আকাশৰ ভ্ৰাম্যমান মেঘমালাই
কৰে সুশোভিতা উদীয়মান চন্দ্ৰমা ।

১২/২/৬৭

৩৮৬৩

Dr. Malinee Grewalia
Professor & Research Guide
Department of Zoology
Gujarat University

(২)

(৩)

বাৰিষা আহিন্ত

অসমৰ আকাশত মেঘৰ গাজনি
বাৰিষাৰ পাতনি মেলে
তাতেই সুৰমিলাই অসমৰ হাবিত
সুগন্ধি ফুল ফুলে ।
অসমীৰ পথাৰ হালৰ ফালোৰে চিৰাচিৰ কৰি ধ্বং
আকাশৰে পৰা পানী পৰিলে লখিমী ভৰ লয় ।
পথাৰত ধান, বাৰীত জীকাভাল
উপচি উপচি যাব
ফলে ফলে পাতে সকলোফালে
জাতিস্কাৰ হৈ উঠিব ।

৪২২।৬৭

ভিখাৰী

বোচৰী ভিখাৰীৰ মাতত ফুটিছে
বহুদূৰ বাট বুলাৰ ভাগৰ
দুৰ্দ্দশাত মৰহি যোৱা মনৰ জ্বৰ
ভিক্ষাদিয়া বুলি বাস্তবৰ দাবি শুলি ঘূৰিফুৰাৰ প্লাতি
আৰু নিজৰ দুখ মনতে মাৰ নিয়াৰ বাধাবাদকতা
তথাপি জীয়াই থাকিব লাগিব
এয়ে তাইৰ দৃঢ় ধাৰণা ।
তাইৰ দুখ কোবলৈ নুশুন, একমাত্ৰ ঈশ্বৰৰ বাহিৰ
কাৰণ
যদিও চতৰ আশ্ৰয়ৰ দিনএটাত তাই বহুমাইল ঘূৰে
পৰ্ব্বতৰ কাষে কাষে আৰু পথাৰৰ পকাচপৰা ভাঙি
তথাপি তাইৰ আনন্দ শূন্যৰ ঘৰত বহয়
প্ৰকৃতিৰ বা বতাহ, নিৰ্ভীকৰ হৈ ফুৰাৰ আনন্দই
তাইক নাচি নাচি কয়
জীয়াই থকাত আনন্দ আছে ।

৪২২।৬৬

বেল খনৰ চৰিত্ৰ

গাভী আহিছে পশ্চিমৰ পৰা
মহা প্ৰকাণ্ড যাৰ ধুৰা
বাবা ঠাই ঘূৰি ফুৰি
মহা হুৰম্বৰ কৰি ।
এঠাইৰ সমৃদ্ধি আৰি আন ঠাইত বিলায়
ইঠাইৰ ধান চাউল বোকোচাত লৈ ফিৰি যায়
কাৰণ কোৰ্ডাৰ আকৃতিৰ এই গাভীখনে
'বাণিজ্য বসতি লক্ষ্মী' ই কথা জানে ।
আগভাখৰত আছে এটা ইঞ্জিন কথা দাংকোপমৰা
মানুহে সোধে বোলে 'ভাগৰ মেলাগেবে তেঁৱ
তই যে ইমান ঠাই ফুৰা ।
ফেটন এৰিব হলে ই 'পু' এটা মাৰে
তাতেই বুজিব লাগিব যে ই এতিয়া চাৰে ।
বুৰুজিলেও কিন্তু ই চো চো কৈ ধোৱা এৰি দিব
চাই ধাকোতেই কিন্তু তোমাৰ আগৰ পৰা
অন্তৰ্দ্ধাব হব ।

৪৯৬৬

(৬)

Dr. Malinee Goswami
Professor & Research Guide
Dept. of Assamese
Gauhati University

সপোনটো

পুৱতী নিশাৰ বং যেনে ধোৱা বৰণীয়া
সুন্দৰ পৰা অহা বতাহজাক যেনে বৰকসনা
চাহাৰাৰ বালি যেনে পুৰি মাৰা
তেনে এটি মই সপোন দেখিছিলো
ক'লা, বগা, বীলা, চেচা আৰু সোমেকা ।
সপোনত ভবা হৈছিল
এনে দিন মই সাহা কেবোঁকৈ
সপোনত ভাব হৈছিল
চকু মুদি দিবলৈ ।
কিন্তু এতিয়া
সংশয়, ভয়, সকলো গ'ল
আৰু সকলো সহজ হ'ল
বৈ বালো বাহুবাবাৰ মই লৈ আগত
সাহস এই বাহুবলৰ ।

২০১৮১৬৭

(৭)

জীৱন কবিতা

কবিতা লিখিম বুলি ওলাইছে।
কিহৰ কবিতা লিখা ভাবিছে।
লিখিম বেকি শোকৰ কবিতা
শোকে তাপে মন বুঢ়া কৰা
বেদনাৰ দীৰ্ঘ নিশ্বাস ভৰা
লিখিম বেকি কবিতা
দলিত হিয়াৰ অক্ষুট আন্তনা ভৰা
কি ভাল পাম
লিখি দুখৰ কবিতা
মুখৰ হাহিখিনি মছি
বেদনাৰ কথা জনাই লাভ নাই
খও অন্তৰতে সাচি।
মানুহটো আহিলে হাহিটোৱে কম
মোৰ একো দুখ নাই
বহিব দি আদৰেৰে মাতিম
আহা বুকুৰ ভাই
লয় হব দিম অন্তৰৰ ব্যথা
হাহিৰে পাতিম কথা,
আশাভৰা মধুৰ গান আলাপেৰে
উজাৰিম হিয়াৰ ব্যথা।

২২/১২/৬৭

(৮)

চন্দ্রালোক

যাম উৰি নীল আকাশৰ সুদূৰ চন্দ্ৰমাৰ পোহৰ বিচাৰি
পৃথিৱীৰ সকলো জঞ্জাল পাহৰি
জিক্খিক্ মেষমালা তাকো চেৰাই যাম
আকাশ উজাৰি।
পৃথিৱীৰ সকলো মায়া, পঙ্কিল এই যে কায়া
মাথোন বন্ধনৰ কাৰণ
এই যে স্বপ্নিৰাশি, জলমল কৰিছে হাহি
সুন্দৰ শীতল পূন্য গন্ধাজল এই যে মুক্তিৰ বাহন।
এই পূন্য আলোকত ফুলে নানাবৰনৰ নানা সুৰভি
ঋষিৰ লাভ হয় দিব্যজ্যোতি
হিয়া আপ্ত কৰা চন্দ্রালোক তাজি
কুকুৰি কথাত মজে কিনা হীনমতি।
হে চন্দ্ৰমা, তোমাৰ আলোকেৰে
বিলোৱা হিয়াত স্বপ্নীয় আভা
হক মানবৰ আত্মা, তোমাৰ আশীশেৰে
প্ৰেমময় পবিত্ৰ আৰু নিকা।

২০/১২/৬৭

(৯)

শীত

শীত পৰিল

হাড় কপিল

গছৰ পাত সৰিল, সূদা হ'ল

ক্লেৰেঙা মেলি আকাশলৈ চাই ব'ল

★

শীতত আবদ্ধ আছে

জোকমহ পোক পঙ্ক গুছে

★

আকাশত শ্ৰেণীৰ হালধীয়া বেণু উৰে

আৰু হালধীয়া পখিলাটি উৰি ফুৰাৰ দৰে

মব মোৰ পাখি মেলি উৰি ফুৰে

★

এবে শীতত

গুচক হিংসাদেহৰ শঙ্কা মনৰ পঙ্ক

হওক নিৰব বিকাসন, হক মহাবদ ।

২৪।৯।৬৭

কলা মেঘ

গছীৰ জটীয়াৰী ঋষিজনে এদিত

সোবৰ অসমৰত চাবলৈ বৰ ইচ্ছা কৰিছিল ।

তেওঁৰ উপস্থিতি বহল বীল সাগৰতেই

এদিত তেওঁ মনৰ হাবিঘাস পুৰাণৰ নিমিত্তে

অসমলৈ উৰি আহিল ।

অসম তেতিয়া হা পাতী হা পাতীক চিঞৰি আহিল

ঋষিজনে অসমৰ দুখত কাঙ্ক্ষি পেলালে

সেই কাঙ্ক্ষাত কিছু ভালৰ নিমিত্তেই হৈছিল

অসমৰ বদনদী উপচি পৰিল

পদ্মৰত দেখা গল পকাধাৰ,

বিলত মাছ সকলোতে আবদ্ধ

কিছুদিত থাকি ঋষিজনে অসম তৃপ্তিৰ

গুহি গল বীল সাগৰলৈ

ইচ্ছা হলে তেওঁ পুতৰ আহিব ।

৩।৮।৬৩

ডিভেলুৱেচনৰ পাচত

টাউনলৈ ফুৰিবলৈ গৈছিলো
ৰাস্তাত ডিজিটেলৰ গোল্ড পালে।
ডিজিটেলত ভজা নিমকি কিখনে
মোক খা মোক খা কৈ বাটৰুৱাক ঘাতে।
দাঁতৰ মাজত দি ভালকৈ চিপামাৰি
দিয়ে যদি, টানি টানি
এটুকুৰা দুটুকুৰা ভিতৰত ৰলে
কাপাৰ চাবাৱা দি চোবাই গিলি খলে
পেট উপচাই বাহিৰ ওলাই আহি
পৰি যাওঁক দৌঘল দি বিচনাৰ ওপৰে।
তাতই বৰ দাম, একতাৰ নুলাব দাম,
দু অৰাও কমকৈ কব, তিতি অৱাত এটুকুৰা পাব।
তাকে আপুনি খাই পৰম হৰিষে
দৌঘল দি পৰি যাওঁক বিচনাৰ ওপৰে।
ডিভেলুৱেচনে আবিদিলে সোন যেন দাম
আগৰ এটকাৰ বাই আৰু কাম।
ডিজিটেলৰ টিং এটা বহুদাম দি আনি
জোঙা বাহৰ কাষিৰে দি দিয়ক হাবি,
আধুনিক সমাজকস্বীকাৰে
আধুনিক টাউনৰ কল্পনা কৰে
হক তাত এখন ৰঙা চাইনবোৰ্ড থকা ডায়ৰি;
পূজা আহিলে ঘৰলৈ গলে খায় নিমকি মজা মাৰি।

(১২)

২৭/১০/৩৩

স্বৰ্ণীয়া পৃথিৱী

তাতো সূৰ্য্যজ একদৰেই পোহৰ দিয়ে
তাতো চন্দ্ৰই একদৰেই ফুলপাহি শিতলায়।
তেন্তে কিয় সেই ঠাই তোমাৰ আচহুৱা যেন লাগে ?
কোনো এটা চুক যেন লাগে ?
তাত যদি তুমি জন্মিলাহেতেন
চুক বুলি বকলাহেতেন
কলাহেতেন ই মোৰ আদৰৰ ঠাই,
ইয়াৰ মাটিৰে মোৰ শৰীৰ গঢ়া
ইয়াৰ বায়ুয়ে মই সেবিছা সকলৰ পৰা।
পৃথিৱীৰ মধ্যকতো নাই, আছে যদি ই কল্পনাৰেভৰা
মৰম বিলাই, শত্ৰুজবাই সকলোকে আপোন কৰা।

২৭/১০/৩৩

(১৩)

Central Library
Assam Women's University
Accession No.: 635
Date: 10/02/22

এছাটি বতাহ

এদিন বিজয়ম বিশা
বইছিল বতাহ এজাক
বতাহ জাকেই আছিল বিশাৰ আকৰ্ষণ ।
কিয়নো ই আহিছিল মানুহৰ দুৰ্ভাববাবোৰ উৰাবলৈ
যেন সাগৰত পালতৰা বাণ্ডৰ পাল ঠেলিবলৈ ।
সেই বিশাৰ মহিমাও মিহলি হৈ আহিছিল
বতাহ জাকে
কাৰণ তেনে বহু বিশা যায় যিবোৰ মানুহৰ
হা হুতাশে ভৰা;
সময়ৰ বায় টাঙাব, আজোৰা কামোৰা
সেই বিশা সেইবোৰ নাছিল ।

৬/১১/৬৬

(১৪)

উষা

হেৰা উষা,
ঘনৰ কালিমা মোৰ ধুই নিয়া,
মোৰ মনতো হক স্মৰোদয়
নবজ্যাতিৰ উদয়, আৰু হক
সীমাহীন বীলিম আকাশৰ বিচিৰা
উৰি যোৱা কোবো দেশলৈ অজানা
মোৰ মন হক মহাসাগৰৰ দূৰ অটল
অবিচল, স্বচ্ছ আৰু বিমল ।
সেউজীয়া পাতৰ ফাকে ফাকে
সূৰুজৰ কিৰণ নম্বাৰদৰে
মোৰ মন হক জ্বাৰাচল
পদুমৰ ফুলটি ফুটি উঠাৰ দৰে
হক মোৰ আতমাৰ জাগৃতি ।
বগা কৰবিৰৰ সৌৰভৰ দৰে
বিলোণ যেন প্রেম মাপুৰী ।

৭/১২/৬৬

৬/১১/৬৬

(১৫)

হাহিম বোলা ঠাইখন

প্রতিটো পিকনিক পাৰ্টীয়ে মোলৈ আহে
মই হাহিম নে কান্দিম ?
কিয় কান্দিম ? হাহিম ।

প্রতিটো পিকনিক পাৰ্টীয়ে বোকোচাত খোৱা বস্তু আনে
মই হাহিম নে কান্দিম ?
কিয় কান্দিম ? হাহিম ।

তেওঁলোকে হাহে, ঢোল বজায়
মই হাহিম নে কান্দিম ?
কিয় কান্দিম ? হাহিম ।

তেওঁলোকে এৰি যায় আনন্দ
আৰু তাৰ প্ৰতিধ্বনি
তোলে মোৰ প্ৰাণত শান্তি এধানি
সেইবাবে মই নেকান্দি, হাহে
হাহিছিলো আৰু হাহিম ।
কিয় বা কান্দিম হাহিম ।

৭/১২/৬৬

(১৬)

গদাধৰ

‘মই জনা নাই
কিয় মোৰ মনত আজি বিষাদৰ অনন্ত চাহাৰা
পিয়াহত হিয়া শুকোৱা, মৰুদ্যান বিচৰা,
তপত লোৰে পোৰা, শিল এডাখৰ
জীৱ নাই জৰজখৰ ।’
গদাধৰে মনতে ভাবিলে
‘দিও নেকি এটা হাবি বিদ্ৰা চিংকাৰ ;
ওহা! পঙ হব সকলো,
কাৰণ হব চুৰমাৰ ।’

জোৰঙালৈ যাও, নগাৰ বেশে,
কৈ চাম এবাৰ হও যদি হয় নাশ ।

★

আশেষ যত্ননা হেৰি বেচৰী
নালাগে সহিব, কি কব লাগে কৈ দিয়া সিহতক ।
কিন্তু ওহা উত্তৰত নাই অলপা দুৰ্জলতা ।
‘তোন্তু এতিয়া ?
মই যাওঁগৈ, মোৰ উদ্দেশ্যৰ পাচত লোৱাৰ
নাই আৰু অন্যথা’
গদাধৰ উলটিল ।

৪২/১২/৬৬

(১৭)

বতাহে বৈ আনে কৰ্তব্যৰ বতৰা

কি যে সুন্দৰ বতাহজাক বলিছে !
নিশা গভীৰ হৈ অহাৰ লগে লগে ।
পোকপৰুৱাই সিহঁতৰ সৰু সৰু মাতোৰে
চিঞৰি নিশাটো উজ্জ্বাপন কৰিব ।
সমুৱ বৰষুণ হব ,
এচপৰা কলীয়া মেঘ পশ্চিম আকাশত দেখা গৈছিল ।
সেইবাবে কিছুমান স্থলচৰে ভাল পাইছিল
গাত বা লগাই সিহঁত ফুৰিছে
কিছুমান চৰায় কিছু ভয় খাইছে
কাৰণ সিহঁতৰ ঘৰ এতিয়াও হোৱা বাই সজা
খৰালীৰ খৰাং বতৰত ঘৰ সাজিবৰ আৱশ্যক নাছিল ।
বৰষুণ আহিব যেতিয়া ঘৰ সাজিব লাগিব
এই ধাৰনা লৈ বাতিটোলে সিহঁত বাগৰ দিলে
পুৱা উঠি নতুন কাপোৰটোত লাগিব ।
এয় সময়ৰ আবশ্যকতা
কৰ্তব্যৰ বতৰা ।

৯/২১/৬৭

(১৮)

পকাধানৰ পথাৰৰ মাজেদি

পকাধানৰ পথাৰৰ মাজেদি যাবলৈ মই বৰ ভাল পাও
কেৱল হালধীয়া ধানবোৰে বদত জিকমিকাই থকা
বাবেই নহয় ;

বীলিম আকাশখন বীলা বং পথাৰলৈ
চটিয়াই দিয়া বাবেও ।
ক'ণ ক'ণ চৰাই কিছুমানে মোৰ কাষেদি
ভুৰ ভুৰকৈ উৰি যায় ।

মই গৈ থকা বাস্তাটো সৰু হলেও মসৃণ ।
পৰিবাণ্ড ধানে ভৰা ধানবীৰ দুই ঘূৰ আহি
বাস্তাটোৰ চুইছে দুই কাষ ।

বৰবাৰ পৰা মলয়া বতাহ এজাক আহি
হালধীয়া ধান ডৰাত চেঙ দি যায় ।
ওপৰৰ পৰা চিলা আৰু বালিমাছিৰ চিঞৰে
তাতে বাহীৰ সুৰ বৰষি যায় ।

পৰ্বতৰ পৰা লক্ষ্মীয়ে মিচিকিয়াই হাহি এটা মাৰি
স্বস্তিৰে হুমুনিয়ায় ।

গধূলিৰ আগ আগ এই হুমুনিয়াই
ধানদৰা শূৱায় ।

১৬/৬/৬৭

(১৯)

বসন্ত আহে

বতুন চৰাইৰ আগমানে
বতুন বতৰৰ বতৰা আনে
বতুন বসন্তৰ বঙাৰঙে
গছগছনি বিৰিঙে ।
বতুন ঋতুৰ বতুন আবেদনে
বতুন সিহৰণ তোলে
কোমল বতুন গহপাতত
(সৰিতাই) সুবৰ্ণ কিৰণ চালে ।
বহুৰঙৰ বহুকুল বহুবৰত ফুলে
বহুৰসৰ বহুগুণৰ ক্ৰিয়া প্ৰতিক্ৰিয়া তোলে ।
(সমেহে বসন্ত যৌবন উজ্জ্বল।
(প্ৰকৃতিয়ে) আনন্দৰ কত গাথে মালা
ফুলপাতে জাতিকাৰ
সুৰৰ সমাহাৰ
সকলোৰে তোলে মনৰ মাজত
আনন্দৰ হেমহাৰ ।

৫।৪।৬৯

শৰতৰ আবেদন

আহাহা শৰতৰ কি আবেদন ?
পিঙ্গল আমাৰ বদন
শৃঙ্খল আমাৰ মন
সুন্দৰ আমাৰ তনু
(যেব) শ্যামল কানু
ফুলাম আমাৰ উদ্ভাস
বদনদী ভৈয়াম ।
সুখৰ ই ৰাজ
সৌন্দৰ্য্যই কৰিছে বিৰাজ ।
সুন্দৰ পখীৰ নিবাস
উদ্ভাউল আমাৰ প্ৰাণ ।
আগলে আমাৰ যাত্ৰা
পিচত আমাৰ আগুৱাৰ বতৰা
আমি আগুৱাই যাম
প্ৰকৃতিৰ, বুকুলৈ যাম
উদ্ভাউল হৈ তাৰ্চনীৰ তীৰত
আগুৱাম আগুৱাম আগুৱাম ।

১৯।৯।৬৭

শেষ বাতি

ফেচাৰ কুলু কুলু ধ্বনিয়ে
ঘন নিশাৰ শীতল বতাহ মূৰধিত কৰিলে
পুৱতি নিশাৰ বগা পোহৰ
ধূলি হৈ ধৰিত্ৰিত বিঘাপি পৰিলে।
ৰঙা সূৰুজ হল আবিভূত দুৱাৰ দলিত।
আচলভৰা ৰঙা ফাঁকুগুড়ি আহি
পৰিল শোৱা শেতলিত।
চামে চামে চৰাইৰ গাল শূন্য গল
হিমালয়ৰ হিমকণাৰ সিচৰতি হল।
কোবোৰা এজাক হাহে চাপলি মেলিলে
বকুলবনত পৰি বকুল ফুলে ফালা গাঠিলে।
ভোমোৰাৰ গুঞ্জব হল মধুমিঠা মধুৰিমা
উষাৰ গৰিমা গাহু হয়, সুন্দৰৰ সাধনা
এই উষা আদিচোৱা নিশাৰ শেষ
দিন নিশাৰ মিলনৰ আশিষ বিশেষ।

২৮।৯।৬৮

সূৰ্য্য বন্দনা

দুৰ্দ্ধাম গতিত আগুওৱা
হে বহুতান্ত সৱিতা
সপ্ত ঘোৰাত উঠি
কলে যোৱা, দিবাৰে তাৰ বতৰা ?
বিতাল এই নিমাপ্তিত ভূমি
চাপলি মেলিছা ইয়াৰ মাটি ঢুমি
দিবাৰে তোমাৰ বতৰা
মোক তুমি ?
ঘোৰ অন্ধকাৰ কৰা ডাৱৰমালা
তোমাৰ পৰশত হৈছে উজ্জ্বলা
কলা ডাৱৰ ৰঙা হৈ পৰি
তোমাৰ ফালে গৈছে উৰি।
হে কৰ্ম্মৰ প্ৰতীক বিশ্বকৰ্ম্মা
তোমাৰ অবিহনে এই বিশ্ব অকৰ্ম্মা
অন্তত শক্তিৰ উৎস তুমি
তোমাৰ অবিহনে নাই এই ভূমি।
তোমাৰ শক্তি ভাগ ভাগ কৰি
উৎকল হৈছে আজি এই ভূমি।
শত বনমাৰ হে সূৰ্য্য দেবতা
জগতৰ প্ৰাণ, শক্তিৰ আধাৰ তুমি জগতৰ পিতা।

২২।২।৬২

বসন্তৰ ধুমুহা

পম্বাৰ গুটি সাৰোৱা বসন্তৰ ধুমুহা
আছিল পাখিমেলি এদিন আবেলি
কাগুন মাহৰ ফাকুলিয়া বদালি
গল গুচি

জাকে জাকে শালিকাৰোৰে মোহৰ মোহৰ কৰি
উৰিছিল মনৰ হিল্লালত ধুমুহাত পাখি মেলি ।
এথাপ দুথাপ জাবৰ জোখৰ হল একাকৰ
উৰি গল পোনে পোনে বতাহত ঘূৰি বৃত্তাকাৰে ।
সেউজীয়া বননিৰ বিৰিঙাৰ পাতৰোৰে
উতবুৱা নাচ দিলে পেলাই ওৰনি,
দালত পৰি আছিল গন্ধাচিলনী
ঠীৰ আকাশত উৰিল ধুমুহাত গাঠলি ।
ধুমুহা আছিল আৰু বসন্ত নামিল
আচম্বিতে মালবৰ মনত পুলক জাগিল ।

৬।৩।৬৬

শৰতৰ শেৱালি

আজিৰ গধূলি সুধৰ বতৰ
শৰতৰ শেৱালি মনোমুগ্ধকৰ
বগা বগা সৰুফুল তলত পৰি আছে
হালধীয়া পখিলায়ে শুপৰত উৰিছে ।
শেৱালীৰ প্ৰচুৰ গোল্ড বতাহত ভাহে
হালধীয়া বেগুবোৰত এই গোল্ড থাকে ।
ফুলবোৰ গোটালে এছাটি বতাহে
থুপি হৈ পৰি বল দুবৰীৰ কাষত
লাহে লাহে ধৰণীত ৰজনী নামিল
আকাশত জোৱাটীয়ে হাহি এটা মাৰিল ।
সেই জোৱাৰ পোহৰত নিয়ৰ সৰিল,
চোকা পোহৰত জোৱাকী উৰিল ।
জোৱাকীৰ কম পোহৰ ফুলটিৰ দৰে ।
বিজুলীচাকিৰ দৰে ফুলথুপীত পৰে ।
লাহে লাহে আকাশত বগাভাটি দিলে
জোৱাটীয়ে শেৱালীত বিদায় মাগিলে ।
নিয়ৰৰ কণাবোৰ গধুৰ হৈ পৰিল
শেৱালীৰ গাতে গা মিলাই থাকিল ।
ৰাতিপুৱা শেৱালীবোৰে সূৰুজ দেখা পালে
আনন্দত ৰাতি কটাই সূৰুজ সাদৰিলে ।
এইদৰে শৰতৰ শেৱালীবোৰে
প্ৰকৃতিৰ মিতীৰেৰে প্ৰেমালী কৰে ।

৩।৫।৬৬

এদিনাখন গধূলি সোণোৱালী ক্ষণ এটি

এদিনাখন গধূলি সোণোৱালী ক্ষণ এটি
বঙাৰ বৈচিহ্ন্যে বৈৰ দাতিত ।
কৰবাৰ পৰা অহা ডাৱৰ এডাখৰ
আবৰিছিল বঙা সূৰুজ অতি আবেগেৰে
ইফালে ফুলৰ এজাক আছিল কামতে
লৈ অসংখ্য বঙি ফুল উলাহাৰে বোকোচাতে
মাজে মাজে মলয়াত ভাহি অহা বেগুবাৰে
সুগন্ধ বিলাই যায়, হিয়া আবেৰ
গধূলিৰ আকাশৰ তেজীৰঙা আবিৰে
চকু মোৰ আগচি ধৰে মৰমেৰে ।
সেউজীয়া ধোন্ধৰা ধানবিত চৌ তুলি
শীতল বতাহ এছাটি আহে বুলি বুলি ।
বসন্তই চৌৱাই যোৱা বৰ্ষাৰ পানী পোৱা গছগছনি
ডাঠ সেউজীয়া পাতবোৰক লৈ নাচিছে ঠানিঠানি
এদিনাখন আকিছিলো প্ৰকৃতিৰ দৃশ্য এটি

সূৰুজৰ আভা ধকা

বঙৰ টেমা আনি আৰু এটি আকিছিলো ছবি
হাবিৰে চকা

ঠিক সেই একেছবি প্ৰকৃতিয় আজি আকিছে তাকে
মোৰ লেঙাম্পত অপূৰ্ণধৰণে আৰু
জীৱন্ত ৰূপে ।

২৬/৭/৬৬

(২৬)

মই কণা

যদিও দেখিছা, মই দেখা নাই
দৰা চলাতে বহুত দেখিছা
হাতত লাথুটি লৈ বাহুত বুলোতে
আকাশৰ তৰাবোৰ মনেতে আকিছা ।

যদিও ভাবিছা, মই ভবা নাই
বহি বহি ধুজিছা মাত্ৰ
বেল ইঞ্জিনটো কোবকৈ চলে
ভাবি ভাবি পাইছা দেখান ।

যদিও হাহিছা মই হহা নাই
চকু নাই চকু নাই বুলি
সদায় হাহি ধকা চিন্দাবন্দ জবক
গুনি গুনি হাহিছা মই ।

হাকুটিৰ ওপৰত ভৰ দি যাও
আহাতে তেবেকৈয়ে আহো
পৰম ঈশ্বৰৰ কথাৰে শুবৰি
চকুলোৰে দুখ ভাহো ।

২২/৬/৬৪

(২৭)

সেই পগলাটো

বিত্তে বিত্তে বতন শিশুৰ এটা জাকে
পাচে পাচে ঘূৰি ফুৰে সেই পগলাৰ
পগলাৰ এটি গুণ সি কাকো নামাৰে
মেৰমেৰীয়া গোফ তাৰ শিশুৰ চকুত লাগে ।
যি দৰে গড়ৰ পিঠিত ফুৰে চিকিতি
সেইদৰে শিশুবাৰে পগলাৰ পাচত ফুৰে
পগলাৰ গোল চকু, শিশুৰ আশ্চৰ্য্যৰ বস্তু
ৰ লাগি চাই থাকে পগলাই কেবলুৱা কৰে
মুখখন পেকেটাই দাড়িকোচা মোহাৰে ।
কিবা বলকি সি যায় নিৰাৰ
খমকি খমকি সি শিশুজাকক ডৰে ।
শিশু জাকেও ফুৰে আতৰে আতৰে
(ভয় যেনিবা কিবা কৰে) ; কিন্তু সিহত
আৰু নাযায় পলাই, চাই থাকে ৰ লাগি
কৰে কেবে পগলাই ।
দীঘল হালো চোলা উদাসীন বৰ
চুলিৰ আগেদি কত যায় বৰ্ষা নাই ডৰ ।
আছিল এসময়ত সি এখন ঠাইৰ লোক
জনাবুজা সকলোৰে লগৰ
তাত তাৰ বিচা বহল, এৰিলে এদিন
বনবিৰ আত্মব্রত সি হল বনত বিলিত
জাথৰ সি ফুৰে গায়ে লয়
লোকে তাক পগলা বুলি কয় ।

শিশুৰ কোমল মনে কিন্তু তাক সাদৰে
পিচে পিচে গৈ তাৰ গুৰুত্ব বুজায়
শিশু কেইটাৰ প্ৰতি সি কিয় ইমান কোমল
তাৰতা মাথা ধৰাপ শৰীৰ বিকল ।
এদিন এনেকৈ থাকি মৰি গল পাচে
পাহাৰৰ বগৰীৰ তলত পৰি আছে
শিশুৰ কোবোবাই খবৰ আনি দিলে
'পগলা মৰিল আজি বগৰীৰ তলতে ।'

মেঘ চপৰা

মেঘৰ গুৰু গুৰু শব্দ
প্ৰকৃতিৰ বিধি যে জব্দ
মন মোৰ হয় হৰ্ষিত,
আকুলিত আৰু স্তব্ধ
বিজুলীৰ চিকমিকনি
চকু মোৰ ধৰে সাবতি
দেখি তিৰবিৰণি আৰু শুনি ঢেৰেকনী
মন মোৰ হয় পুলকিত অতি ।
বৰষুণৰ ধৰ ধৰণি
ভেকুলীৰ আকুল বিবতি
বাহিৰত চ,পচ,পনী
যাবলৈ নোৱাৰিয কলৈকো
সকলো পিনে যে পানী

১৪।৩।৬৪

(৩০)

৫ আৰু স্বৰগ একেডাল গহবণ্ডি আৰু আগঠুৰি

এদিন সন্ধিয়া ৰাজআলিত যদি
এবাৰ মাৰা তুমি এটি ভুমুকি
দেখিবা এনে প্ৰাণী অসংখ্য অগণন
যি আৰু মৰি গৈছে, যাৰ গৈছে প্ৰাণ ।
অসহ্য বেদনা আৰু দুৰুহ যন্ত্ৰণা
মুঞ্জা পৰি শূকাই গৈছে যাৰ কামনা বাসনা
কেবল ঘূৰি ফুৰিছে মাত্ৰ প্ৰাণটোকে লৈ
মাৰা জীওঁ সোঁ অধিকৈ । এয়া মানুহৰ এটা চিত্ৰ ।
আমি জাবো সকলো প্ৰকাৰৰ মানুহ জগতত আছে ।
সুস্থ্য সবল আৰু তাতোকৈ ভাল
কত মানুহ আছে তাকো দেখা পাবা
যদি এদিন গধূলি তুমি ৰাজআলিত এটি ভুমুকি মাৰা
মানবতাৰ ই প্ৰকাশ অন্য এটা চিত্ৰ ।
কেনে মুন্দৰ সুচি মন
আকাশৰ তৰায়েন কৰে জলমল
যাৰ প্ৰকাশে কৰিছে মানবক শ্ৰেষ্ঠ অমূল্য সম্পদ
যাৰ আশাতে বহিছে এই জগৎ
গাইছে মানবৰ গুণ গান, স্বৰ্গীয় বাজনা
তাতই বহিছে মানবতাৰ উদ্ধতম শেষ সীমা ।
এয়ে হল মানবতাৰ প্ৰকাশ, দুখ সুখৰ খেল
নৰম চৰমৰ মেলা, নৰক স্বৰগৰ এক সূত্ৰীতা
নৰক যদি অধম গুৰি স্বৰগ তাৰ উদ্ধতম আগঠুৰি ।

৯।৬।৬৫

(৩১)

দিব্যজ্ঞান

এদিত ঘোৰ অন্ধকাৰ বিশা
চিহ্নিক্ - চামাক এটি পোহৰৰ শিখা
দূৰত দেখি ঠমকি বোলা
যিদিনা মই অজানা স্তৰলৈ অকালে গলো ।
এদিত ঘোৰ অৱচ্ছন্ন দিবা
বিমৰ্ষ হৃদয়ে ভাবিছিলো কিবা
বিজুলীৰ দৰে দীপশিখা এটি মনৰ মাজত পালো
যিদিনা মই অজানা ভাবত অকালে বুৰিলো ।
উৰিযোৱা সময়ৰ মাজত আকাল তিমিৰাচ্ছন্ন হলে
ভয়কি ভয়কি দেহ যেতিয়া জ্বলে
পোহৰৰ, শিখাডালি জ্বলি উঠে
অবচ্ছন্ন, বিষন্ন বিশিথে বিশিথে ।

১২১২

(৩২)

প্রকৃতি বলীয়া মন

এই যে প্রকৃতিবলীয়া মন ঘোৰে
বীল আকাশে আকাশে ঘূৰে
প্রকৃতিয়ে আকি দিয়া তিলক লগাই
মেঘদূত ঘূৰি কুৰাৰ দৰে
এইযে প্রকৃতিবলীয়া মন ঘোৰে
দেশ বিদেশ বদ উপবন ঘূৰে
প্রকৃতিয়ে সানি দিয়া বোল লগাই
বগা বগলীজাকে চাপলি মেলাৰ দৰে
সৌখে আকাশত শুকুলা মেঘৰ আবৰণ
তাৰ তলে তলে সেয়া ডাঠ নিৰদৰে বৰণ
জ্যোতিৰেখা টানিছে তাত বিজুলী
ৰূপালী সোণালী উলিঘুলি
এই যে সেইবোৰ বৰষাৰ বেখা
খাল বিল উপচিব আছে বৰ আশা
সুন্দৰ ভুবনত এই বৰ্দ্ধিত দিগন্ত বেখা
চিৰবৰ্দ্ধিত এই জ্ঞানৰূপ লেখা
সূৰ্য্য চন্দ্ৰ গ্ৰহ নক্ষত্ৰৰ জগলয়ৰ স্থান
বিলাই যক ইয়াৰ নিজ জ্যোতিৰ্ম্মান ।

১২১৩

১২১৩৮

(৩৩)

অশেষ বোজা অশেষ আচোৰা
 মবৰ মাজত
 বাবা বাঘৰ বাবা সোঁতে ঘূৰোঁবতাহৰ
 কৰিছে সৃষ্টি
 বাবা খোকোঙালী বাবা আকোঙালী
 মবৰ মাজৰ
 আচুৰিছে আচুৰিছে বহুৱাই
 সাঁচ নখৰ।
 যেব কুন্ধ শেবাটোৰে
 শক্ৰক কৰিছে চিৰাচিৰ
 যেব বাহৰ ফুটুকীজবীয়ে হৰিণাক
 কৰিছে ধূলিত বিলিব।
 বাবা আচোৰ বাবা কামোৰ
 খাই আগবাঢ়িছে।
 কিম্বু কোব পিনে? সিন্ধি মোৰ অজ্ঞাত
 কোব পিনে মই বেজাৰো
 হয়তো অন্ধকাৰ গুহাৰ পিনে
 নহয়তো সাগৰৰ সিপাৰৰ মুকুতা বিচাৰি
 নহয়তো ভূগৰ্ভলৈ, তাৰ উত্তাপত
 সিজি মৰিবলৈ।

২১/৯/৬৭

২৩/৯/৬৬

(৩৪)

সুদূৰৰ কোবোবা চাহাৰাৰ মৰুদ্যানত
 গজিছিল খেজুৰ বহুত;
 পৰিশ্রান্ত পথিক বোজা বে বে বুটুলিছিল
 মিঠা খেজুৰ।
 অচিনাকী চৰাই এটি সুদূৰত বহি
 গাইছিল সুৰ হিয়াৰ
 তীক্ষ্ণ বদত সিন্ধু হোৱা ভাগৰুৱা পথিক
 দেখিছিল সাপোন জীবনৰ।
 অতীতৰ এটি দৃষ্টি মধুৰ স্মৃতিয়ে
 আবিছিল চেতনা আন্ত পথিকলৈ
 অতীত জীবনৰ বাস্তব গল্পই
 দিছিল বন উদ্ভিপতা মবলৈ।
 বতুন শক্তি বতুন ভাবধাৰা
 বতুন জল্পনা কল্পনা
 কোবোবা মৰুদ্যানত বহিছিল এখামুক
 ভাগৰুৱা এক বাটৰুৱা।

১৭/৫/৬৬

২৩/৯/৬৬

(৩৫)

গাওৰ আহ্বান

যাম; দুদিন পিচত হলেও যাম
 মোৰ সেউজীয়া গাওঁখনে মোক মাতিছে।
 মোৰ গাওঁৰ মাটি ধৰিছে সম্ভৱ পচিব।
 বহাগ মাহৰ বৰবৰীয়া বৰমুণে
 মোৰ গাওঁৰ মাটি ডুবাই পেলাব।
 দুখীয়া খতিয়কহতে তাত নিশ্চয়
 খতিয়ৰ আখৰা মেলিছে
 আৰু সম্ভৱ বসন্তৰ কুঁহিপাত
 মোৰ গাওঁত মেলিছে
 আৰু সম্ভৱ কলাডাৰৰ মাজেৰে বঙালি পোহাৰে
 মোৰ গাওঁক দিছে দুম্বনা
 আৰু সম্ভৱ মৈৰে পিহি সন্মান কৰি যোৱা মাটি ডবা
 বঙা সুকজৰ বঙা কিৰণ বিকিৰণ হৈ উঠিছে।
 যাম, আৰু সেই দৃশ্য চাই হেঁপাহ পলুৱাম।

প্ৰকৃতিৰ চিত্ৰ

মুকলি পথাৰ
 ডাইলৰ গছৰ মাজত তিল ;
 আকাশ অন্ধকাৰ
 বৰমুণৰ মাজত শিল।
 কলামেঘৰ মাজত ওলাল শুকুলা ডাৱৰ
 প্ৰচণ্ড বতাহ এছাটীয়ে কৰিলে মেঘ আতৰ।
 মুকলি আকাশ,
 তাৰ মাজত সুকজৰ সোণোৱালী বেধা ;
 কুৰলিৰ প্ৰকাশ,
 তাৰ মাজত গছেপাতে নিম্বৰ সুবৰ্ণ বেধা।

পৰিচিত বতাহ এছাটী

ঠিক এইজাক বতাহ যোৱাবাৰ এটি
ফাগুণৰ ফাকুবুলীয়া সোণালী গধূলি
আমাৰ গাওঁৰ ওপৰদি আহিছিল।
বতাহজাকৰ ঘূৰত ভাহি আছিল এচপৰা
কলীয়া চেংচেঙলীয়া ডাৱৰ
বতাহজাক বৰ মিঠা আছিল।

ঠিক বেলিটাও ঘূৰণীয়া আচুটাৰ
তললৈ যাবলৈ ধৰিছে।
আকাশখন বৰঙা, হালধীয়া, বীলা হৈ
বাবা ৰাঙাৰ উপচি পৰিছে।

পখিলা আৰু ফুলমাই

ঘূৰি কুৰা পখিলাটিয়ে কলে,—

হেৰি মোৰ সোণকণ, জাৰিছে তুমি
মোক বহু ভাল পোৱা
হাতত তুলি তুমি মোক নিবলৈ চোৱা
কিন্তু তোমাৰ পৰশ যে মোৰ গায়ে বসেহে
পাখিমাৰ আলসুৱা ধৰিলেই ধৰে।

ফুলমাইয়ে কলে—

তোমাৰ ৰং মোৰ বৰ ভাল লাগে
তোমাৰ ৰঙাৰাঙ মোৰ হিয়া ৰঙিত কৰে
তুমি বাথাকিলে যে মোৰ আনন্দ বাথাকে
সেইবাবে মই যাও তোমাৰ লাগে লাগে।

পখিলাটিয়ে কলে,

তোমহলে সোণ মোৰ, উৰি যাম তোমাৰ কাষলৈ
তুমি কিন্তু হাতৰে নুচুৰা।
দূৰত থকা আমি দূৰৰে সখি
আহাতে যাওতে তুমি মোক চাই যাবা।

অজান দেশলৈ অভিযান

খুনিছা ডাৰৰৰ সিপাৰে এক ধুনীয়া দেশ আছে,
শুকুলা দলিছা ভৰা, তাত পৰীয়ে নাচিছে।
বচোৰাৰ গোলাপ তাত সানে বহণ বোৰ
বাজ তাত ঘনে ঘনে আমেজভৰা বিশাৰ সুৰ।
কিন্তু হাত দিলে ই কিয় হয় চিৰাচিৰ

তপ্ত লো হয় কিয় মেৰুৰ তুষাৰ
তাৰতো নাপালো উত্তৰ, বিক্ষাক হালো
উৰ্দ্ধ অধঃ আগপিচ সকলোফালে চালো।
সোম্বাহ এদিন মই স্কন্ধ হৈ বালো,
দৃষ্টি দিলো ওপৰলৈ দূৰদূৰলৈ

সোম্বাহ দৃষ্টি গুচি গ'ল অজান লোকলৈ
আৰু মই গতিমান হালো।

৪২/১০৩

১১/১২/৭২

(৪০)

কম্পনা আৰু বাস্তৱ

ও, তুমি আহিলা,
নাকো আৰু ছবি
পেলালো এই তুলিকা
কিন্তু ছবি আৰু তুমি
কিয় প্ৰভেদ ইমান।

২৭/১/৭৫

(৪১)

নতুনক সাবটি ললে

তোমাৰ এপিটাফ, আজি
হল এটি পৰিধকা চিগাৰেটৰ টুকুৰা,
তাকেই আলচি
কিয় বাক তুমি হোৱা আলসুৱা ?
গুচি যোৱা সাপোৱৰ যোৱা যদি পম খেদি
এন্ধৰুৱা বাটাৰে যাবা
এৰি অহা ধূলিখিনি লিৰিকি বিদাৰি চাই
কিয়তখিনি বাক লাভবান হবা ?
নতুনক সাবটিলে, নতুনক আদৰিলে
নবজাগৰণ আহে
পুৰণিক বিদায় দি আগবাঢ়ি যোৱা
সময় সন্মুখত হাহে ।
'অতীত মৰিগল, তাৰ কথা অন্ত হল
অতীতক যোৱা পাহৰি ।'
অতীতৰ অস্তিত্ব বৰ্তমানত বয়
যোৱা কাম বৰ্তমানত কৰি
বৰ্তমানৰ লগত নতুনক সন্মুৱাই ললে
ভবিষ্যৎ আপুনিয় আহে
তোমাৰ সন্মুখত নতুনৰ উছাহে
বৰ্তমান ৰূপ হাহে ।

বিহঙ্গ সঙ্গ

ইপিনে চ'ৱাৰ মাত, সিপিনে কুকুৰাৰ
ইপিনে শালিকা আৰু সিপিনে ধূপধূপনি,
ইপিনে চৰাই-চ'কা সিপিনে হাহ বুকুৰা
কলমল মলকল পুৱাই গল ৰজৱী
লাহে লাহে সময় যাব, দুপৰীয়া আহিব
চিলনীৰ দীঘল ঘাতে আকাশ বিদাৰিব
শেণৰ কাঠাৰ মাতত প্ৰাণ টানি নিব
শগুণৰ বিকট চিঞৰত বিৰক্তি জন্মিব ।
কাউৰীৰ বিকট মাত কেবে যে শুনি ।
হাড়গীলাৰ দীঘল মাত শ্ৰুতিমধুৰ ধ্বনি ।
গধূলি হলে কিন্তু চৰাই চিৰ্কতি
গান ধ্বনি এৰি কিন্তু বাহৰৰ পিনে মাতি ।
নিশাচৰ বিহঙ্গৰ ৰাতি সমাৰোহ
উৰলীৰে ফেচা ফুৰে হুদুৰ আক্ৰোহ ।

প্ৰশ্ন

এচাম মাত্ৰাহ
আলিবাটত কিয়
হাহাকাৰ কাৰ ?
উৰণীয়া সময় ৰথ
অনুসৰণ বকৰি কিয়
উজুতি খাই পাৰে ?
সিহতক লাগে কি
সিহত বিচাৰিছে বা কি
কোনে সুধিছে ?
বুকু ভুকুৱাই
সিহত আজি
কিয় দৌৰিছে ?
আছেনে কোনোবা এক
দেব দেবতা
দৌৰি আহি তুলি ধৰিবলৈ ?
আছেনে কোনোবা এক
দেৱী অন্নপূৰ্ণা
সিহতৰ ভোক গুচাবলৈ !

ৰূপৰ সপোনপুৰী

বৰষাৰ সবষা বৰষুণৰ ভেদ ভাঙি
আছিলে ওলাই আজি হেমন্তৰ প্ৰথম ৰাতি
সোৱা ৰূপৰ কাঁহি জোনবাইয়ে মাতিলে হাঁহি
ৰচিম প্ৰেমৰ সপোন সেই ৰূপৰ কাঁহি ডাঙি ।
জোনবাই জোনবাই ৰূপ অলপ দিয়া
ধৰিবিত চতিয়াই দিও
উঠক গজি ইয়াত ৰূপৰ গছবন
সপোনপুৰী সজাও ।
যি পুৰীত নাই দৈতাদানবৰ দল
কদাচাৰ কুকৰ্ম হয় হীতবল
অক্ষয় অমিয়পুৰী সি
বহয় ৰাৱণৰ কামাঙ্ঘল ।

২০২১৭৫

কুণ্ডিল নগৰ
(ভীষ্মক নগৰ)

কুণ্ডিল নগৰ, ও সেই কুণ্ডিল নগৰ
বুৰঞ্জীৰ (মটমৰা) বোজা
বোকোচাত লৈ
দি দিছা তুমি বুকুৰ উন্ন।
কুণ্ডিল নদীয়ে যে
ধননীৰূপ গৈছে বৈ
তোমাৰ চৰণ পঞ্চালি।
কক্লিণী হৰণত হাল মিলাই
পাইছিল ঈশ্বৰৰ চৰণৰ পৰশ
ধন্য হৈছিল সিদিনা কুণ্ডিল ভূমি
বাঞ্ছিছিল ভাৰতৰ মাত।
বধানে তোমাৰ গৰিমা
বধানে তোমাৰ সন্মান।

স্বভূমি

এই মাটিৰ গোক কি মহাব
স্বস্থান, স্বদেশ আৰু স্বভূমি
“স্বৰ্গতোঅপি গৰিয়সী”।
ই মোৰ বুকুৰ অতি চেনেহৰ
ইয়াৰ বতাহেৰে সজীৱাইছো দেহমত।
মৰিলেও যত আছে প্ৰশান্তি
তৰিলেও যত আছে গৌৰৱ
সেই মাতৃ মোৰ
“জননী জন্মভূমি”। ★

১৪৮১৭৭

কু কবিতাটো ডিকগড় বাৰ্তা -ব (১-১৫ চেপ্তেম্বৰ ১৯৮৫)
ৱম সংখ্যা ৫ প্ৰকাশ পাইছে।

ধন্যজীবন

ভবাই দিয়া এই পৃথিবী
ইটা গুড়িয়াদি

তাত চিমেন্ট শিলেৰে
কৰি দিয়া টাত এই ক্ষয়িষ্ণু

বালিছহীয়া মাটি।

আৰু তুমি স্বস্তিৰে নিশ্বাস পেলোৱা

বহু কৰিলা বুলি

ধন্য তোমাৰ জীৱন বুলি।

কিন্তু, কিয় হয়, অন্তৰত জমা হৈ যায়,

কলা বজালালখীয়া তেজ।

বুকুখন যেত ডাঠ চিমেন্টৰ দৰে

হৈ যায় পাশান,

হৈ যায় আগ্নেয়গিৰিৰ লাভা।

আৰু তাৰ পিচত !

হৈ যায় তাৰ পিচত সকলো খটম,। ★

• উক্ত কবিতাটো 'ডিব্ৰুগড় বাৰ্তা' ব-৩১ আগষ্ট ১৯৮৫ ই
প্রকাশ পোৱা সংখ্যাত প্রকাশ পাইছে।

বাস্তৱ তাড়না

কুৱলীৰে ঢাকি যোৱা

বিজ্ঞানময় বাতিপুৱা

বিসদ্রভবৰ বাস্তৱ তাগিদা

বিমৰ্শভাবে আগবঢ়া

দিঘলীয়া ধোজ

ফেচনত গাঁড়ী ৰোৱাৰ পুৰ্ণাভাস ;

বাস্তৱৰ তাড়না

বতাহত ভাহি অহা কাৰোবাৰ 'কাহ'

কি 'যে বিকট লাগে,

মাতুহৰ 'হামি'

খুই ধকা সিহত কিমান সুখী।

মইহে দৌৰিছো এই

বাস্তৱৰ তাড়নাত

কট'ত কেচ, ফাইল

ট্ৰেইন ধৰা বহলে গাড়ী ফেইল।

সিহত কিমান যে সুখী

ঠেটুৱা ধৰা এই কুৱলীভৱা

ফেছজালীৰ বেলিকা

চাপলি মেলিছো ফেচন বুলি

সিহত কিমান যে সুখী

মাত্ৰাত খুই ধকা জনৰ 'কাহ'

বাস্তৱৰ কি যে তাড়না।

নতুন সমাজ

দিগন্তত জাগে এক নতুন তপন
প্রভাতত আজি বয় এক নতুন সমীৰণ।
চৌৱে চৌৱাই যায় সমুদ্ৰৰ পাৰ,
নতুন চেতনা জাগে, বান্ধে মহামাৰ।
লগে শক্তি, আমাক দুৰ্দ্ধাম বাহুৰ
বিয়ল কৰিষ আমি বৈষম্যৰ।
সম্মুখত আমাৰ, এক সুন্দৰ ভবিষ্যৎ
আশাভৰা এক নতুন জগৎ।

৫।৪।৭৩

(উক্ত কবিতাটো নতুন পুস্তক আলোচনীৰ প্ৰথম বছৰ চতুৰ্থসংখ্যা
জুলাই ৭৩ চনত প্ৰকাশিত হৈছে)।

(৫০)

মোৰ ক্ষুদ্ৰতা

মই এটি বুৰবুৰণি সাগৰৰ,
এয়ে মোৰ ক্ষুদ্ৰ পৰিচয়;
সময়ত ময়ো হয় তাৰ দৰে লয়।
হেমন্তৰ হিমকণা পাৰে পাতে পাতে,
অৰুণ উদয় হলে শূণ্য হয় তাতে।
ময়ো মাথো হিমকণা ক্ষেপ্তক অয়ুস,
তাৰদৰে স্থিতি মোৰ এটিহে প্ৰত্যক্ষ।
বসুন্ধাৰ বালিছাছি শাৰীৰিক স্থিতি,
স্থল ক্ষুদ্ৰ সৃষ্টি মাথো নিয়তিৰ বীতি,
ময়ো সেই নিয়তিৰ বীতিৰ দ্বীকৃতি,
আজি মোৰ পৰিচয়, অতীত বিস্মৃতি।
ভবিষ্যত কালৰ সুখ অলীক কল্পনা,
যাযাবৰ জীৱনৰ ই এটি বসুনা।
ব্ৰহ্মাণ্ডৰ অবস্থান মায়াৰ বান্ধো,
মায়াতে বুৰিধকা ই কুসুম সপোন।
বিৰাট বিশ্বৰ মাজে মই যে নগণ্য
অয়ুসৰ পৰিমাতো দেখো এটি মহামুণ্য।

• এই কবিতাটো গণতন্ত্ৰৰ বঙালি বিহু সংখ্যাৰ
১৮৯৪ শকাব্দৰ (12 April 1973) তাৰিখে
প্ৰকাশ পাইছে।

১।২।৭৩

(৫১)

প্ৰেম মাধুৰী

এটি এটি বালিৰ ঘৰ
 আশাৰ এই দেহ মন,
 তাৰে মাজত এটুকুৰা জুই
 আশা নামেৰে লৈছে ঠাই ;
 ক্ষয়িষ্ণু এই দেহ
 ভিন্ন ভিন্ন লৈছে বেশ
 যুতাৰ পিনে দৌৰিছে নিতে
 যিদৰে সাগৰলৈ বহিছে নৈ ।
 সূৰ্য্য, চন্দ্ৰ বক্ষত
 'নী'হাৰিকা অথবা ভূমণ্ডল
 সকলোৰে আছে লয়,
 তাৰে মাজত চলিছে ই
 পৰমাশ্ৰামাৰ নাম লৈ
 প্ৰায়েৰে মাত্ৰ সাবাতা সাবাতিকৈ ।
 প্ৰেমৰ বান্ধৱতাহে পৰি
 অন্ধকাৰ তসূয়া খেলি
 ক্ষয়িষ্ণু হিয়াত ঢালিছে
 অমৃত-সুধা, মঞ্জৰি
 অমবস্ত্ৰৰ বীজ হৈ সোমায়
 ধূৰাইছে জগত চকৰি ।

ভুল - শুধৰণী

ভুল শব্দ	শুদ্ধ শব্দ	পৃষ্ঠা	শাৰী
আকাল	আকাশ	৩২	৯
নিমন্ত	নিসঙ্গ	৪০	৪
'নী'হাৰিকা	নীহাৰিকা	৫২	১০
পৰমাশ্ৰামাৰ	পৰমাশ্ৰাব	৫২	১৩
কথা	ক'লা	৬	৯
বান্ধন	বান্ধোন	৫২	১৭
মতি	মতি	৪৩	১২
পঞ্চাচটা	একাবন	২য়	২

এই একে লিখকৰে
ইংৰাজী কবিতাৰ কিতাপ

A Few Verses In English

লিখক ডিব্ৰুগড় জিলাৰ কবি
চক্ৰৰ দ্বাৰা স্বীকৃতি প্ৰাপ্ত কবি ।

